Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 15/2021 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Varsinais-Suomen ELY-keskuksen resursseista kevään valkoposkihanhia koskevissa poikkeuslupakäsittelyissä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Mauri Peltokankaan /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 15/2021 vp:

> Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä, että karkotusluvat Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa saadaan käsiteltyä ja lähetettyä hakijoille ajoissa, ennen valkoposkihanhien kevätmuuttoa ja
>
> miten hallitus aikoo varmistaa, ettei tulevien hanhivahinkokorvausten maksatus veny kohtuuttoman pitkäksi ja aiheuta viljelijöille turhia lisäkustannuksia?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus käsittelee luonnonsuojelulain 49 § 3 momentin nojalla poikkeuspäätökset lintujen rauhoitussäännöksistä lintudirektiivin 9 artiklassa mainituilla perusteilla. Poikkeuslupien käsittely ja ratkaisu on valtakunnallisesti keskitetty Varsinais-Suomen ELY-keskukseen.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on käsitellyt 15.1.2021 mennessä 26 valkoposkihanhivahinkoja koskevaa poikkeuslupahakemusta, jotka kohdistuvat yhteensä 379 tilalle. Tällä hetkellä ELY-keskuksessa on vireillä 49 hakemusta, joista 25 on sellaisia joissa hakija/hakijat ovat jo mukana aikaisemmassa hakemuksessa tai luvassa. Nämä 49 hakemusta kohdistuvat yhteensä 173 tilalle.

Alueellisesti myönnetyt poikkeusluvat jakautuvat niin, että Pohjois-Karjalassa luvitetun peltoalan osuus koko alueen peltoalasta on 46 % ja vastaava luku Parikkalan ja Rautjärven kuntien osalta on 47 %.

Hakemusten käsittelyaika on lyhentynyt merkittävästi ympäristöministeriön myöntämän lisäresurssin avulla. Kun haettujen poikkeuslupien keskimääräinen käsittelyaika oli keväällä 2020 3,7 kuukautta, oli käsittelyaika lyhentynyt syksyllä 0,5 kuukauteen. Viime vuonna poikkeuslupahakemusten käsittelyn vahvistetut resurssit ovat käytössä myös tänä keväänä. Ympäristöministeriö toteaa myös, että ministeriössä on valmius reagoida tilanteeseen ohjaamalla alueellisiin ELY-keskuksiin tarvittavia lisäresursseja.

Vuonna 2020 tapahtuneet valkoposkihanhen keväällä aiheuttamat vahingot olivat poikkeukselliset aiempiin vuosiin verrattuna. Suurin osa valkoposkihanhista muuttaa keväisin Suomen ylitse pysähtymättä. Syksyisin suurempi osuus pysähtyy Suomeen. Aiempina vuosina yli 50 000 yksilön keväthavaintoja on tehty vain noin viikon aikana, 14.–21.5. välisenä aikana. Keväällä 2020 Etelä- ja Pohjois-Karjalassa lepäili yli kymmenkertainen määrä aiempiin vuosiin verrattuna ja lintuparvet pysähtyivät kuukauden ajaksi.

Vuonna 2020 korvauksien nopeutetusta aikataulusta päätettiin alkukesästä ja ne saatiin maksettua jo syyskuussa. Ympäristöministeriö seuraa kevään valkoposkihanhien muuttoa ja tarvittaessa reagoi nopeasti korvausten maksatukseen, mikäli vahinkojen määrä osoittautuu merkittäväksi.

Helsingissä 9.3.2021

Ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkonen